

fang som tidligere. Og nu er det, jeg gerne vil høre den højtærede Ministers Mening vedrørende nogle Nedskæringsforslag paa hans Budget: om den højtærede Minister har den Opfattelse, at man efter disse Nedskæringer er i Stand til at føre en Række kulturelle Virksomheder videre i samme Omfang som hidtil, saaledes at der ikke sker noget Tilbageskridt paa disse vigtige Omraader. Selvfølgelig skal en Stat altid spare, og jeg skal villigt erkende, at det høje Ministerium har ført en saa daarlig Finanspolitik, at det har bragt vort Land ud i en meget vanskelig Situation, som yderligere gør det nødvendigt at spare; men naar man skal spare, drejer det sig dog om meget kritisk at undersøge, paa hvilke Omraader man skal vise Sparsommelighed. Jeg vil her henlede Opmærksomheden paa, at der under Nr. 575 findes en Nedskæring af Læremidler til Folkeskolen paa 50 pCt., at der under Nr. 578 findes en betydelig Nedskæring paa Budgettet for Statens Lærerhøjskole, at der under Nr. 580 og 581 nedskæres med Hensyn til Uddannelsen af Lærere i Gymnastik, og at man halverer den Sum, der tidligere har været bevilget til Rejseunderstøttelser for Lærere og Lærerinder, fra 20 000 Kr. til 10 000 Kr., at man under Nr. 535 beskærer Summen til Censorer ved de offentlige Eksaminer ved Mellemskoler og Realskoler, at man under Nr. 582 meget væsentligt nedsætter den Sum, der har været foreslaaet til Uddannelsen af Tegnælærere, og at man under Nr. 571 nedsætter den Sum, der har været foreslaaet til Uddannelse af Haandgerningslærerinder — og jeg kunde maaske nævne flere Poster. Nu er det altsaa, jeg er blevet nysgerrig efter at faa at vide, om alle disse Nedskæringer, overfor hvilke mit Partis ærede Ordfører har taget ethvert Forbehold, kan gennemføres, uden at det skader disse kulturelt virkende Institutioner. Jeg skal ganske kort motivere min Forespørgsel med Hensyn til et Par af disse Virksomheder.

Som den højtærede Minister ved, staar den danske Realskole ikke særlig højt efter selve Undervisningsinspektøren Professor Rønnings Beretning, der udkom i 1916; han gør i denne ikke saa faa kritiske Bemærkninger om Realskolen i Danmark. Bl. a. lægger han megen Vægt paa, at der er det formødne Antal Censorer ved de offentlige Eksaminer, og han siger herom Side 26, at det er gennem Censuren, Staten fører Kontrol med Eksaminerne. Nu er der allerede i Øjeblikket en meget ringe Censur, hvad Ministeren ved, og det, jeg gerne vil vide, er, om ikke den Nedskæring, der foreslaas,

medfører, at man yderligere maa begrænse Antallet af udsendte Censorer. Jeg spørger kun og afventer den højtærede Ministers Svar. Dernæst vil jeg gøre opmærksom paa, at Professor Rønning i samme Skrift i al Almindelighed udtaler sig om Realskolernes Lærerkrafter og siger følgende, som jeg haaber, at den højtærede Formand vil tillade mig at citere: „Det er sandt, at Lærerkrafterne ved adskillige Skoler, særlig de mindre, private, har Mangler, baade hvad Kundskaber og Undervisningsfærdighed angaar. Det er sandt, at de jævnlige skifter Lærere for tidt, men der er det, der til en vis Grad bøder paa Manglerne“, og saa fremhæver han gode Sider. Saadant noget gør en i høj Grad betænkelig ved Nedskæringer, som vedrører den videre Uddannelse af Lærere. Derfor ønsker jeg at høre, hvad Ministeren kan sige til Forsvar for disse Nedskæringsplaner. Det samme gælder Specialiteter, som f. Eks. Tegning. Tegneinspektøren udtaler sig saaledes ikke meget rosende om Undervisningen i Tegning i de danske Realskoler. Han siger herom Side 88: „Ved de ca. 30 Skoler af ovennævnte Skoletype, som jeg paa forskellige Steder i Landet har inspiceret, staar Tegning paa faa Undtagelser nær paa et meget lavt Standpunkt.“ Jeg tror ikke, at Undervisningen er blevet bedre siden 1916, og saa spørger jeg: Hvorledes kan man foreslaa en betydelig Beskæring af det Beløb, der er stillet til Raadighed for videre Uddannelse af Lærere i Tegning? Jeg tillægger Faget meget stor Betydning, ikke mindst i et Land, hvor man har en stadig voksende Industri, fordi Faget blandt andet kan bidrage til at udvikle kunstnerisk Sans hos dem, der skal træde i Haandværkets og Industriens Tjeneste. Denne Beskæring forekommer mig derfor at være betænkelig, og jeg haaber, at den højtærede Minister er i Stand til at besvare mit Spørgsmaal med, at samtlige Virksomheder, jeg her har nævnt, kan fortsættes uforandret og med samme Styrke som hidtil trods disse Nedskæringer.

Hauge: Jeg hørte med stor Opmærksomhed paa det ærede Medlem Hr. Holger Andersens Tale her i Gaar. Han betonedes Gang paa Gang, at han var enig i de Betragtninger, jeg havde fremført om Bevillingen, der overføres fra Statsministerens til Undervisningsministerens Budget, og hvad dermed sattes i Forbindelse. Det ærede Medlems Tale var mig et Vidnesbyrd om, at han nu ser lidt anderledes baade paa Personer og Forhold end ved tidligere Lejligheder. Jeg erindrer fuldt vel Begiven-